

DE BRIEF VAN JAKOBUS

F.W. Grant

DE BRIEF VAN JAKOBUS

De numerieke structuur van de Schrift

De brief van Jakobus

De numerieke structuur van de Schrift

Auteur: F.W. Grant
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2025
Copyright: OudeSporen online uitgeverij
Engelse versie: STEM Publishing / BrethrenArchive.org

Inhoud

De brief van Jakobus	8
Omvang en indeling van de brief van Jakobus	8
De afdelingen zijn	10
Opmerkingen	11
Afdeling 1. (Jak. 1).	12
De kracht van het geloof.	12
Afdeling 2. (Jak. 2:1-13).	25
Tegen zulken is er geen wet	25
Afdeling 3. (Jak. 2:14-26)	30
De manifestatie van geloof door werken	30
Afdeling 4. (Jak. 3, 4).	35
De wandel door de wereld.	35
Afdeling 5. (Jak. 5).	50
Het einde en de voorwaarden van de weg	50
Bijlagen	63
Bron	63
Volgorde en indeling van de Bijbelboeken	64
Betekenis van de cijfers	65

De brief van Jakobus

Omvang en indeling van de brief van Jakobus

De brief die nu voor ons ligt heeft een karakter dat hem uniek maakt in het Nieuwe Testament. Het is een brief die duidelijk gericht is tot de twaalf stammen als zodanig; en hoewel het volkomen duidelijk is, zoals zelfs in de aanhef, dat Jakobus spreekt als een 'dienaar van de Heer Jezus Christus', en dat hij schrijft voor hen die het geloof van de Heer Jezus hebben, vinden we in zijn brief toch het bewijs van die toestand waarvan we weten dat die in feite lange tijd in Jeruzalem bestond onder een volk dat zich tot Christus bekeerde en toch allemaal ijverde voor de wet. De heidenen hadden, zoals wij weten, de zegen van het evangelie, terwijl zij dat bleven; maar de handhaving van de wet houdt noodzakelijkerwijs nog een onderscheid in stand, althans in zekere mate, zoals dat zal bestaan in dat duizendjarig rijk waarnaar wij uitzien.

Daar zullen allen gelovigen zijn in een gemeenschappelijke Heer; niettemin zal Israëls voorrang duidelijk zijn als het bijzondere volk van God. De brief aan de Hebreëen, zou men zeggen, kon nog niet geschreven zijn, en er is geen enkele aansporing om buiten het kamp te gaan; integendeel, de vermelding van de synagoge lijkt te impliceren - als wij het gebruik van het woord niet als een loutere aanpassing aan de christelijke vergadering beschouwen - dat zij nog steeds

samenkwamen met anderen van Israël. Het was echt een synagoge, een samenkomst, en toch niet echt een ecclesia (vergadering), een 'samenkomen'. De vermaningen aan de rijken liggen in dezelfde lijn als deze.

Zij kunnen moeilijk gericht zijn tot hen die duidelijk gelovig waren in de Heer Jezus, en toch stemmen zij volkomen overeen met het karakter van een brief aan de twaalf stammen uit de verstrooiing. Het zou verkeerd zijn dit karakter van de brief over het hoofd te zien, want het heeft zeker zijn instructie voor ons, en we kunnen begrijpen dat het in dit verband eerder een praktische vermaning dan een leer is. Jakobus staat, zoals bekend, stil bij de praktijk, bij het gedrag dat voortvloeit uit het geloof, de werken waardoor het geloof wordt vervolmaakt. Men kan dus met recht zeggen dat de brief zijn karakter vertoont in dat deel ervan dat misschien wel het meest is belicht, - en zeker het meest omstreden, - zijn bijzondere leer van de rechtvaardiging door het geloof. Paulus heeft hiervoor al ruimte gelaten, zodat er geen botsing mogelijk is. Hij heeft hetzelfde voorbeeld van Abraham genomen dat Jakobus aanhaalt, maar om te zeggen: 'Als Abraham door werken gerechtvaardigd werd, heeft hij iets om zich op te beroemen.' Ontkent hij dan, dat hij door werken werd gerechtvaardigd?

Nee, zeker niet, maar hij voegt eraan toe, als correctie van elke verkeerde gedachte hieruit: 'Maar niet voor God.' Rechtvaardiging voor God is dus niet het thema van Jakobus. Het is een rechtvaardiging van de gelovige door zijn geloof, waarvoor dat geloof gezien moet worden in de vruchten die het levend bewijzen, maar die het dus duidelijk bewijzen voor de mens, maar niet voor God. Dit blijft natuurlijk

te overwegen als we het in de brief opnemen. Het is duidelijk in overeenstemming met het hele karakter ervan. De werken moeten werken van geloof zijn. Het zijn niet slechts wat men 'goede werken' noemt. Zij mogen dit element van geloof niet in zich missen en dit toont hij ons bijvoorbeeld in het gedrag van hen die in de synagoge de arme man op een goede plaats zetten, als erkennende waar de ware heerlijkheid is in Hem die de Heer der heerlijkheid was.

Zo is, aan het begin van de brief, de verschillende beproevingen waarin zij zich moeten verheugen slechts het bewijs van een geloof dat geduld bewerkt, en als dit geloof geduld bewerkt, als het volmaakt werkt, dan waren zij 'volmaakt en volkomen, aan niets ontbrekend'. Terwijl de broeder van lage stand zich verheugt in de verheffing die het evangelie van Christus hem heeft gebracht, moet de rijke daarentegen, met zijn ogen gericht op het onzichtbare, zich eerder verheugen in zijn vernedering, door het tijdelijke karakter van alle menselijke dingen te erkennen. Het woord waarmee God hem tot een nieuw leven heeft verwekt, moeten zij met zachtmoedigheid ontvangen, - het geënte woord, - en er dus daders van zijn, en niet slechts hoorders, die zichzelf bedriegen. Het geloof is dus niet minder in Jakobus' schatting dan in die van Paulus, hoewel het ons op een andere manier wordt voorgehouden.

De afdelingen zijn

1. (Jak. 1.) De kracht van het geloof.
2. (Jak. 2:1-13.) 'Tegen dezen is er geen wet.'

3. (Jak. 2:14-26.) De manifestatie van geloof door werken.
4. (Jak. 3, 4.) De wandel door de wereld.
5. (Jak. 5.) Het einde en de voorwaarden van de weg.

Opmerkingen

Afdeling 1. (Jak. 1)

De kracht van het geloof

In de brief aan de twaalf stammen is het opmerkelijk, en kan niet zonder betekenis zijn, dat de schrijver Jakobus is, of Jacobus, zoals het woord luidt. Het is de brief van een nieuwtestamentische Jacob, die in feite de les heeft geleerd die Jacob in zijn tijd zo langzaam leerde, maar die de les van zijn leven was - de les die hem veranderde van een Jacob in Israël, 'een vorst bij God'. Maar wat was die les? Het was de les vervat in het woord 'Bethel', 'het huis van God'; God daarin gezien in Zijn verlangen de mens nabij te komen, ja, een verblijfplaats bij hem te hebben. De deur van het huis staat voor hem open in het visioen, en een ladder is neergelaten, waarop de engelen opstijgen en neerdalen in de uitoefening van de genadevolle bediening.

Er is natuurlijk niet de nabijheid die wij ervaren in het huis van God. Toch zegt hij: 'Als God met mij wil zijn' en belooft dat hij Gods huis voor Hem zal oprichten, wat de mens in feite moest doen, hoe weinig hij er ook van dacht. Maar wat Jacob zich moet realiseren is de wegen die dit huis worden. Hij is helaas nog steeds Jakob. Zijn positie ten opzichte van God zou hij graag op de grond van een koopje zetten, een grof idee van wat er later voor zijn nakomelingen zou komen - het wettelijke verbond. Maar de ware gedachte van heiligheid zoals

die past bij Gods huis is nauwelijks in zijn gedachten. Hij is nog steeds Jakob 'de verdringer' of 'de hielenvanger', iemand die met zijn hand vasthoudt voor zijn eigen voordeel, met weinig scrupules.

De gevolgen daarvan moet hij lang ondergaan. Zelfs als hij Gods zegen zoekt, zoals we weten dat hij zocht, wordt de greep van de hand gezien. Hij kan er niet op vertrouwen dat God geeft. Hij onderhandelt scherp met zijn zorgeloze broer, zoals hij later ook met Laban onderhandelt over diens dochter, en wordt daarin overvraagd. Wanneer hij terugkomt in het land, moet hij de gevolgen van zijn vroegere wandaden dragen. Hij buigt voor zijn 'heer Ezau', die hij met een geschenk wil verzoenen. Maar wil God hem tegemoet komen, dan moet er allereerst zijn wat we vinden in Peniel, waar de worsteling uiteindelijk niet aan zijn kant is, maar aan die van God, hoewel hij voldoende kan worstelen in het weerstaan van God om zichzelf, tot zijn kosten, te vinden met een ontwrichte dij. Toch is het een weg van zegen. De worstelaar kan zich nu slechts vastklampen, maar juist als hij leert zich vast te klampen en niet te worstelen - dat wil zeggen de weg van het geloof in plaats van de weg van de werken - komt zijn zegen.

Jakobus heeft de les geleerd. Het is het geloof dat hij altijd in stand houdt. Hij verheugt zich in die vernedering waarin hij, ongeacht de beproeving ervan, op God wordt geworpen en Hem vindt voor zijn nood. Hij heeft geleerd dat God 'aan allen vrijelijk geeft en niet berispt' en dus te vragen dat het hem gegeven zal worden. Is het niet allemaal door gewoon het schepsel dat zijn ware plaats bij God inneemt en daardoor, omdat God goed is, de zegen daarvan vindt? Hier is het geloof inderdaad vruchtbaar, en vindt het zijn beloning.

1. Jakobus schrijft dan als ‘de dienaar van God en van de Heer Jezus Christus aan de twaalf stammen in de verstrooiing, groet’. Het is de groet die we in de brief uit Jeruzalem vinden met betrekking tot de kwestie van de wet aan de heidenen, en we hebben geen hen genade en vrede te wensen, volgens de gebruikelijke vorm bij Paulus, en ook bij Petrus. Genade wordt inderdaad maar twee keer genoemd in de brief. Blijkbaar gaat het de hele tijd om praktisch gedrag, en zelfs niet om de bronnen van gedrag; want het geloof geeft ons dat nauwelijks. Het geloof is het kanaal, niet de bron.

Genade is de bron, en alleen dat. Maar hij schrijft aan hen die, als de twaalf stammen van de verstrooiing, laten zien hoe God met hen geworsteld heeft, en Hij wil hen nu de weg van de zegen daaruit tonen. Zij moeten het als een vreugde beschouwen wanneer zij in verschillende verzoeken vallen, wetende dat de beproeving van hun geloof geduld werkt. Dit is wat het altijd betekent, dit werk van God met de Zijnen, dat slechts dient om het geloof waarin Hij behaagt naar buiten te brengen, en om in hen die onderwerping aan Zijn hand en wil voort te brengen die alles is wat nodig is voor zegen. ‘Laat geduld zijn volmaakte werk doen,’ dan zijn we ‘volmaakt en compleet, het ontbreekt ons aan niets.’ Hoe gezegend is deze zekerheid! en toch hoe moeilijk vinden wij het vaak - de oefening van dit geduld - die ook in ons dat element van wantrouwen ontdekt dat de hardheid ervan maakt! Volkomen begrip van de beker van de Vader zal ons doen vragen met het volmaakte Voorbeeld, dat geen neerlegging nodig had voor verheffing: ‘De beker die Mijn Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?’ Die vraag is onbeantwoordbaar als we eenmaal deze Vader kennen en weten dat Hij de onze is.

‘Volmaakt en compleet, het ontbreekt ons aan niets’ - hoe wonderbaarlijk is die zekerheid, en hoe eenvoudig lijkt de weg daarheen! Het is de eenvoud zelve; maar het probleem is dat wij niet eenvoudig zijn. Hoe kort is de geloofsbelijdenis die ermee gepaard gaat! - niets anders dan de meest eenvoudige en duidelijke orthodoxie! God is almachtig, wijs en goed; en God is voor ons. Wat moet daar de uitkomst van zijn?

2. De gelukzaligheid van het gebed komt als een natuurlijk uitvloeisel hiervan, en wat ons vooral ontbreekt in die oefening van geduld waarover de apostel zojuist sprak, is klaarblijkelijk wijsheid. Als Gods wil alles is, is het grote punt om Zijn wil te kennen. En daarvoor willen we niet alleen kennis over deze of gene zaak, maar wijsheid - de kracht om de waarheid die we hebben toe te passen, om te zien hoe God werkt, om zijn wegen te onderscheiden. Er is inderdaad weinig voor ons te doen wanneer wij in de tegenwoordigheid van God zijn, hoewel het Hem in zijn genade kan behagen iets in onze handen te leggen; en dan is het natuurlijk een vreugde om het voorrecht te hebben Hem daarin te dienen. Maar het eerste voor dit alles is leiding, die wijsheid die niet altijd de bewuste toepassing is van dit of dat principe, maar die voor iemand die eraan gewend is bijna een instinct wordt, zoals we kunnen zeggen; hoewel ze inderdaad een veel hoger karakter heeft dan dit; en soms is de wijsheid ook echt helemaal onbewust.

We doen het beter dan we weten, juist omdat we in handen zijn gegeven van deze hogere Wijsheid om door ons heen te werken. God wil geen machines van ons maken. Hij gebruikt hart, verstand, alles voor Zichzelf - gebruikt ons volgens onze natuur, verliest nooit die

natuur uit het oog die Hij ons gegeven heeft; maar dan behoort het juist tot deze wijsheid om te beseffen dat het schepsel niets voorstelt, en dat Gods wegen toch niet overal onderscheiden worden - dat ze te wonderlijk zijn voor ons, en dat de grootst mogelijke wijsheid vaak die is van ons gewoon in Zijn handen over te geven, in de zekerheid dat we Zijn leiding hebben omdat we Zijn leiding zoeken, en Hij kan het geloof dat op Hem rekt niet teleurstellen.

Dit kan zijn tegenhanger hebben, het is waar, en dat moeten we beseffen. Hoe gemakkelijk is het niet om op onze knieën te gaan zitten en God te vragen ons te leiden, en dan toch onze overhaaste impulsen te volgen! Wie zal ons behoeden voor het verwarren van het ene met het andere? Hoe kunnen we hier een antwoord op geven? Het is in het heiligdom dat we het moeten leren. Het is in de nabijheid van God, daar, waar de trots van de mens wordt vernederd en de impulsen van de natuur volledige controle vinden. Er is geen absolute regel waarmee we kunnen onderscheiden wat wijsheid is. Wij moeten God vragen 'die aan allen vrij geeft en niet berispt, en het zal ons gegeven worden'. In inspiratie kunnen wij niet anders dan ons herinneren hoe profeten verstandiger spraken dan zij wisten, zodat zij naar hun eigen profetieën moesten kijken om datgene erin te vinden wat zij niet hadden ontdekt; en zo kan bij ons het verstrekkende resultaat van onze daden zijn dat wij, als wij door Hem geleid worden, zullen ontdekken dat wij veel beter gehandeld hebben dan wij wisten. Hij 'geeft ruimhartig.'

Er is in deze genade, waarover wij spreken, een grootheid en breedte die aantonen dat zij goddelijk is; en zo kan het eenvoudigste, armste kind van God, degene die het meest bewust onwetend is, juist in

het bewustzijn van die onwetendheid zowel handelen als spreken op zo'n wijze van de bekwaamheid die God geeft, dat de hoogste wijsheid onder de mensen er niet bij in de buurt zal komen voor de voortreffelijkheid die erin ligt; en het ware geloof is juist van dit karakter, dat het God tot alles maakt, en zo uit de volle fontein put, en het nooit tevergeefs zoekt.

Zo dringt de apostel er hier op aan dat hij die vraagt 'in geloof moet vragen, zonder te twijfelen.' Is het moeilijk dat te doen? Er wordt ons onmiddellijk verteld hoe het komt dat het moeilijk is - waar de twijfel vandaan komt. 'Wie twijfelt is als een golf van de zee, gedreven door de wind en heen en weer geslingerd' - open voor de invloeden van de dingen rondom, die het oog aanschouwt op het moment dat God er niet voor staat. De apostel is hier zeer nadrukkelijk. Laat die man niet denken dat hij iets van de Heer zal ontvangen'. Maar waarover spreekt hij? Niet over de oefeningen die een eerlijke ziel kan hebben in het onderscheiden wat de weg van de Heer is, maar over de instabiliteit die het gevolg is van een dubbele geest, de strijd van onze eigen wil met Gods wil, het verlangen Hem te laten handelen naar onze geest in plaats van te verlangen te handelen naar Zijn geest. Het is duidelijk dat wij niet in de weg staan om zo wijsheid te krijgen. Maar hoe veel van ons gebed is vaak juist dit soort strijd met God! En hoe vaak is er de gedachte dat als we alleen maar energie van het geloof hadden op deze manier, we Hem werkelijk in zekere zin naar onze wil zouden kunnen buigen! Maar dat zou geen zegen zijn. Zijn wil is volmaakt. De onze 'onvolmaakt' noemen, zou zijn om er eer in te stellen.

Ongetwijfeld zijn er dingen die God bereid is te geven, maar waarvoor Hij wacht tot wij in Hem geloven, en Hij kan ons laten wachten tot wij meer geloof hebben dat Hem eert; maar dit is iets heel anders. Als wij wijsheid vragen, hoe kan Hij ons dan weigeren? Maar als dat wijsheid betekent om een zelfbedachte weg of plan uit te voeren, moet de wijsheid die Hij geeft, als we serieus zijn, wijsheid zijn om daarvan af te zien. Zo is het zoals de Heer heeft gezegd: 'Indien gij in Mij blijft, en Mijn woorden in u blijven, zult gij vragen wat gij wilt, en het zal u geschieden.' Dat is waar onze wil zo'n groot succes is, wanneer Zijn woorden in ons blijven, wanneer zij ons vormen en besturen, wanneer zij datgene zijn waarop wij leven, en zo het eigenlijke sap en de substantie van onze gedachten worden. Dan zullen wij inderdaad weten wat de kracht van het gebed is; en Jakobs kracht bij de engel, toen hij zegevierde, was de kracht die hij vond nadat zijn eigen kracht was afgebroken, en er was slechts het vastklampen aan God voor zegen - zegen waarin Hij altijd behaagt, en die Hij ons niet kan ontzeggen.

3. Nu hebben wij de plaats waarin dit ons moreel plaatst. De broeder van lage graad roemt in zijn verheffing. Het evangelie vult de dalen even zeker als het de bergen nivelleert. Deze verheffing is niet van korte duur en gaat voorbij, terwijl de aardse dingen die de mens verheerlijken noodzakelijkerwijs voorbijgaan. Zo roemt de rijke, als hij inderdaad de bezitter van geloof is, in zijn vernedering - in die barmhartigheid van God die hem bewust heeft gemaakt van de vergankelijkheid van alles hier, zodat hij in de dingen die hij heeft slechts een rentmeester van een ander is. Voor hem is er ook een hogere verheffing geweest, die hem tevreden stelt dat het andere voorbijgaat, zoals hij weet dat het voorbijgaat. Als de dingen niet

sterven, sterven wij uit hen; en hoe snel gaat de sierlijkheid voorbij, zelfs van dat wat nog bestaat! Er is slechts één onvergankelijke erfenis waar alles eeuwig even vers is als bij het begin. Dit is het besef van het geloof, en voor het geloof heeft datgene wat voorbijgaat dus altijd het stempel van ijdelheid op zich.

4. Maar er zijn beproevingen die voortkomen uit deze verschillende levensomstandigheden waar wij doorheen gaan. De arme man kan zijn armoede een beproeving vinden; en hij heeft nog een natuur in zich die gemakkelijk de verlokking van de dingen rondom hem kan voelen; maar de verzoeking heeft zijn eigen deel onder de hand van God, door hem, in zijn volharding, die 'kroon des levens te geven die de Here beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben.' Hij kan zijn leven, zoals de Heer het uitdrukt, in deze wereld verloren hebben, maar hij zal het behouden tot het eeuwige leven, en het daar op wat voor triomfantelijke wijze vinden - 'zal heersen in het leven', zoals de apostel ons heeft geleerd te zeggen!

Maar dan, wat betreft de verzoeking, is er een voorzichtige wacht hier. Wanneer een mens verzocht wordt, moet hij niet zeggen: 'Ik ben verzocht door God; want God kan niet verzocht worden met kwade dingen, en Hijzelf verzoekt niemand met kwaad.' De beproeving van het geloof is iets heel anders. De duivel verzoekt met kwaad; maar dan vindt hij in ons datgene waarop hij rekt als bereid om aan de verzoeking toe te geven; en in feite wordt iedereen verzocht wanneer hij door zijn eigen begeerte wordt meegesleept en verleid. Dit is het enige dat hem toegankelijk kan maken. God is over alles heen om de uitwendige verzoeking toe te laten, maar de inwendige is van de mens zelf. Daar is hij meester over zichzelf, en dus verantwoordelijk

voor het feit dat het altijd tegen hem is. Hier eindigt datgene wat begint met genot natuurlijk in de dood. ‘Lust, wanneer zij verwekt is, brengt zonde voort; en zonde, wanneer zij voltooid is, brengt de dood voort.’¹

5. Nu worden we opnieuw gebracht tot een besef hoe God inderdaad voor ons is, en wie Hij is die zo voor ons is. ‘Elke goede gave en elke volmaakte gave’ komt van Hem, en er is geen mogelijkheid van verandering, geen schaduw van ommekeer, bij Hem. Niets dat van Hem komt is anders dan een goed geschenk, als we het maar willen gebruiken en als zodanig waarderen. Hij is ‘de Vader der lichten’, Hijzelf Licht; de weergave van dit licht wordt gezien in Zijn wegen met ons - een wonderlijk spectrum inderdaad, waarin de heerlijkheid van het licht wordt getoond in zijn veelkleurige stralen! Deze zijn ons bekend als de juwelen van de borstplaat van de priester, de belichaming van het licht in die edelstenen waarop de namen van de stammen waren gegraveerd. Wij hebben ze weer in de juwelen van de eeuwige stad, de volmaakte weergave van Gods eigenschappen waarop alles daar is gegrondvest, en die daarom inderdaad een eeuwig fundament geeft - God getoond in Zijn eigen natuur; - wie kan dit in enig opzicht veranderen?

---

1 Er zijn twee gedachten over verzoeking, of beproeving, (want er is maar één woord in het Grieks voor beide Engelse woorden): die welke beproeft door lijden, en die welke beproeft door verleiding. Zo zijn vervolging en zondig genot beide beproevingen, hoewel wij gewoonlijk over de laatste spreken als ‘verzoeking’. Zolang zij buiten is, kan zij worden weerstaan; maar als zij een reactie in het hart ontmoet, toont zij aan dat de zonde reeds aanwezig is. In deze zin kon onze gezegende Heer niet verzocht worden, want er was niets in Hem om Hem te verleiden. De ‘verschillende verzoeken’ van vers 3 zijn ongetwijfeld beproevingen door lijden, hoewel de test ook op een andere manier kan komen. - S.R.

Hoe zalig om Hem in geloof op deze wijze te kunnen volgen! - De rechtvaardigheid wordt nu in zekere zin gezien als onderscheiden van de liefde, zodat wij ons zelfs in onze dwaasheid afvragen of de liefde er wel in zit. Maar deze verschillende stralen zijn slechts de verschillende weergaven van datgene wat in zichzelf één is - liefde in het licht en licht in de liefde, nooit van elkaar gescheiden. Kunnen wij zelfs rechtvaardig zijn in datgene waarin wij geen liefde tonen? Of kan dat liefde zijn waarin geen rechtvaardigheid schuilt? Dit is de natuur die wij hebben ontvangen van 'de Vader der lichten' zelf, want 'naar Zijn eigen wil heeft Hij ons verwekt door het woord der waarheid' en de kinderen openbaren de Vader.² Maar wat moet Hij dan zijn in al Zijn omgang met deze kinderen die Hij verwekt heeft?

Hoe kan er enige tegenspraak zijn, in een van Zijn wegen, met die liefde waarin Hij hen voor Zichzelf verwekt heeft? En wij zijn degenen, zo zegt de apostel, die een soort eerstelingen zijn van Zijn schepselen - degenen in wie Zijn scheppende gedachte over de mens het eerst tot bloei en manifestatie is gekomen. Hoe wonderlijk is de mens in dat opzicht, als we hem zien in de mens Christus Jezus, en beseffen dat dit vanaf het begin Gods gedachte is geweest: de mens, bij wie God voor altijd woont, en in wie het goddelijke hart gehoor kan vinden en gemeenschap kan houden!

---

2 Laten we opnieuw opmerken, zoals in 1 Petrus 1:23, dat dit verwekken gebeurt 'door het woord der waarheid'. Het is soeverein, want het is 'van Zijn eigen wil'. Maar we moeten niet vergeten dat de soevereine genade werkt door Zijn woord. Wij zien deze waarheid uitvergroot in 2 Thess. 2:13-14, waar de goddelijke verkiezing wordt gekoppeld aan de soevereine roeping door het evangelie. - S.R.

Laat ons daarop antwoorden, vermaant de apostel. 'Laat iedereen snel zijn om te horen,' klaar om de plaats in te nemen van hen die onderricht nodig hebben; 'traag om te spreken,' als bewust van zwakheid; 'traag om te toornen,' vanwege de zwakheid van een impulsieve natuur, de toorn van de mens die niet de gerechtigheid van God bewerkt; dus, afleggend 'alle vuilheid en overvloed van goddeloosheid,' zijn we klaar om 'met zachtmoedigheid het geënte Woord te ontvangen dat in staat is om onze zielen te redden'. Het Woord dat wij ontvangen is het Woord dat onze natuur zelf kenmerkt. Het is het geënte Woord, waarin de oude voorraad en de oude vruchten worden beoordeeld, en dat in zijn ontvangst de bekwaamheid geeft tot vrucht die naar Gods smaak is.

Zo wordt de kracht van de verlossing - dat wil zeggen, van onze bevrijding van de verschillende dingen die ons onderweg belagen - gevonden in dat woord van God. dat Hij ons gegeven heeft. Daardoor groeit de goddelijke natuur, en de ziel wordt bevrijd van de macht der dingen rondom door de zegen die haar wordt toegediend. Alleen door in het goede te blijven, kunnen we het kwade weerstaan. Alleen in het genot van wat van ons is, kunnen wij werkelijk worden gespeend en gescheiden van alles wat weliswaar in ons is, maar toch tegen ons ingaat.

Maar van dit Woord moeten wij dus 'daders' zijn en 'niet alleen hoorders'. Het is onmogelijk om goed te horen zonder dat het effect heeft; en hoe, zou men denken, zou het mogelijk zijn om zichzelf op deze manier te misleiden? Toch is er iets wat aan het beeld hier beantwoordt, een man die zijn natuurlijke gezicht aanschouwt als in een spiegel, en weggaat, om meteen te vergeten wat voor mens hij is.

Maar voor hem in wie het Woord van God, als datgene waardoor hij verwekt is, zijn eigen natuur is geworden, - een geënt Woord, blijft het voor hem een wet, de meest absolute die er kan zijn, - de wet van zijn natuur, dus een wet van vrijheid; want er is geen grotere vrijheid dan die om te doen wat het in onze natuur is om te doen.

Zo is er het vertoeven erin. Het Woord is datgene waarin de ziel haar uitverkoren deel en vreugde vindt. Het is een wet zonder wettigheid; het is een heerlijke aantrekkingskracht die wint, niet drijft. Zo iemand kan geen vergeetachtige hoorder zijn van datgene wat hem zo volledig vasthoudt en boeit. Hij is dus 'een doener van het werk', want een mens zal doen naar wat in zijn hart is, zoals 'uit het hart' ook 'de mond spreekt'. Dus uit het hart komt het werk, en zo iemand zal inderdaad gezegend zijn in zijn doen, gelukkig in de werkzaamheid zelf, gelukkig in de vrucht van die werkzaamheid. Aan de andere kant is alles wat voor godsdienst geldt en niet hiertoe reikt, ijdel, als de tong er niet door wordt beteugeld, als er geen activiteit van liefde is die uitgaat in een toneel dat zo berekend is door de noodzaak om het naar buiten te brengen. 'Zuivere en onbesmette godsdienst voor God, de Vader,' (hoe goed komt de herinnering aan

die naam hier binnen!) ‘is dit, de wezen en weduwen te bezoeken in hun benauwdheid, en zich onbesmet te houden van de wereld.’³

-
- 3 Jakobus heeft veel te zeggen over het gebruik van de tong, de poort van het hart, en de indicator van zijn toestand. Het niet beheersen hiervan toont een geest die niet onderworpen is aan God. Anderzijds zijn louter woorden zonder vrucht waardeloos. In schril contrast met beide gebruiken van de tong staat de zuivere en onbesmette godsdienst waarvan hier sprake is. De lezer hoeft er nauwelijks aan herinnerd te worden dat hier gesproken wordt over godsdienst en niet over leven - over de vruchten en niet over de wortels. Wie dit niet inziet, maakt de fout van hen die de weg van de verlossing willen vinden die in de bergrede wordt uiteengezet. Er zijn twee bewijzen van deze godsdienst, die in het algemeen beantwoorden aan de ‘liefde’ en het ‘licht’ van de natuur van God: het uitgaan van medelijden en zorg voor hen die verstoken zijn van aardse steun - geschikte voorwerpen van de liefde van een Vader en die scheiding van de bezoedelingen van de wereld - alles wat niet van de Vader is (1 Johannes 2). Zo komt de werkelijkheid van de ware godsdienst zowel positief als negatief tot uiting.

Afdeling 2. (Jak. 2:1-13)

Tegen zulken is er geen wet

We hebben nu wat zeer kenmerkend is voor de brief, volgens wat we erover gezien hebben. Het is gericht tot hen die nog steeds onder de wet staan - niet als mensen die er het leven of de gerechtigheid door zoeken, (want zij zouden geen christenen zijn die dat deden), maar die er nog steeds aan gebonden zijn, zoals men nog steeds zegt, als een regel van het leven; alleen wordt dit als Joden verder doorgevoerd dan de mensen nu zouden doen, - hoewel er een leer is, die zelfs in de tegenwoordige tijd herleeft, waarin wordt beweerd dat de christelijke Jood tenslotte nog steeds een Jood is, en dat hij terecht als zodanig vasthoudt aan de verordeningen die aan zijn vaders zijn gegeven. Dit is de stand van zaken die we aantreffen bij degenen tot wie de brief is gericht, tot wie het woord om buiten het kamp te gaan nog niet was gekomen. Zo wilden zij, zoals wij in Handelingen zeiden, de apostel van de heidenen zelf overhalen om met hen die onder een gelofte stonden zo te gaan dat hij zelf ordelijk wandelde en de wet onderhield.

Tegelijkertijd moeten we bij wat hier voor ons ligt, bedenken dat de 'gerechtigheid van de wet', al haar morele volmaaktheid, 'vervuld is in ons die niet naar het vlees, maar naar de Geest wandelen;' en dat er tegen de vruchten van de Geest geen wet is. Verder gaat de leer

van de apostel hier niet. Hij wordt door de goddelijke wijsheid van de inspiratie weerhouden van alles wat de wet nog lijkt te binden aan hen die, zoals we hebben gezien, er in geweten onder stonden. Hij beroept zich eenvoudig op het getuigenis ervan, en veroordeelt zelfs daardoor diegenen die geen christelijk gedrag vertoonden. Het is inderdaad het geloof waar de apostel de hele tijd op aandringt, maar het geloof ‘werkt door de liefde’ en ‘de liefde is de vervulling van de wet’, zodat het gemakkelijk is om daardoor datgene te veroordelen waarin het geloof niet werkt. Dat is wat we zullen vinden dat hier wordt gedaan.

1. Dit geloof is gericht op één gezegende Persoon in wie God een heerlijkheid heeft geopenbaard die zo ver boven alle andere uitsteekt, dat er wat dat betreft helemaal geen heerlijkheid is. Jakobus benadrukt hoe dit noodzakelijkerwijs van invloed moet zijn op zaken die van het kleinste belang kunnen worden geacht. De arme plaats die in een synagoge wordt gegeven aan een arme man (de apostel gebruikt, zoals reeds is opgemerkt, een Joodse term) kan dit illustreren. Men kan het geloof met betrekking tot de Heer der heerlijkheid niet onbelemmerd vasthouden waar op deze wijze eerbied voor personen bestaat. Als men glorie vindt in de gouden ring en de mooie kleding van de een, en hem bevordert tot een goede plaats, terwijl men de arme man met zijn verachtelijke kleding naar een ander verbant, is dat dan niet, vraagt de apostel, een verschil maken onder elkaar en rechters worden met slechte gedachten?

Helaas, hoeveel christenen zien vandaag de dag niet wat de apostel bedoelt. Zijn die verschillen er dan niet, en is er niet zoiets als plaats onder de mensen, die intussen gerespecteerd moet worden, ook al

weten we dat het niet eeuwig zal duren? Toch is het duidelijk wat hier gezegd wordt, en de apostel benadrukt het. Hoor, mijn geliefde broeders, heeft God niet de armen uitverkoren ten opzichte van deze wereld?' Zijn dat niet juist de mensen onder wie de christenen zich het meest bevinden? Zijn zij niet degenen die het meest bereid zijn de ware rijkdom te grijpen, als 'erfgenamen van het koninkrijk dat God beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben'? Wij zien op welke praktische wijze het christendom zich zou manifesteren in die tijden van zijn eerste frisheid, en was die eerste frisheid niet al aan het vervagen?

2. Maar in feite is de zaak die de apostel voorlegt niet hypothetisch. Hij moet degenen tot wie hij zich richt erop wijzen dat zij de armen hebben 'veracht'. Men zou denken dat deze toestand reeds algemeen moet zijn geworden, anders zou hij er niet zo over spreken tot de velen tot wie hij zich richt: 'Maar gij hebt de armen veracht', zegt hij. En dit was des te erger gezien de beruchte onderdrukking van de rijken, voor wie de gezegende genade van het christendom slechts een 'nauwe poort' was. 'Hoe moeilijk,' vraagt de Heer zelf, 'zullen

zij die rijkdom hebben het koninkrijk Gods ⁴ binnengaan!’ Maar de rand die het voor hun geweten had, wekte hen alleen maar op tot geweld. ‘Onderdrukken de rijken u niet en slepen zij u niet voor de rechterstoel?

Lasteren zij niet die uitstekende naam waarmee gij geroepen zijt?’ ‘Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf’ was de koninklijke wet volgens de Schrift. In de tweede tabel is het duidelijk dat het in feite de hoogste wet was, die de geest van alle andere gaf. Dit respect voor personen was daarom ook een zonde tegen de wet, want het was de naaste als de naaste die men moest liefhebben; en hier, is het duidelijk, kon geen aards onderscheid van kracht zijn. Als zij dus respect voor personen hadden, begingen zij zonde en werden zij door de wet zelf als overtreders veroordeeld. En het was tevergeefs om het houden van andere punten te bepleiten; het waren slechts detailkwesities. Als een mens ware gehoorzaamheid wil geven, moet het volledige gehoorzaamheid zijn, en daarom is iemand een overtreder als hij ook maar één punt overtreedt.

---

4 In een afvallige wereld wordt het kind van God meer vereenzelvigd met zijn zorgen dan met zijn vreugden, met tegenspoed dan met voorspoed. Dit is zojuist gezien in de ‘zuivere godsdienst’. Hier worden we eraan herinnerd dat God de armen heeft uitverkoren om rijk te zijn in het geloof, terwijl de rijken hun ‘troost’ hebben ‘ontvangen’. Onze gezegende Heer was Zelf arm, en Zijn associaties waren grotendeels met de laagsten. In het Evangelie van Lucas wordt vaak gesproken over de gevaren van rijkdom - de rijke dwaas in Lucas 12, de rijke man en Lazarus in Lucas 16, en de jonge heerser in Lucas 18. Dit alles verwijst natuurlijk naar het loutere bezit van rijkdom. We mogen God danken voor alle uitzonderingen waarbij rijkdom de ogen niet verblindde. Maar het algemene principe blijft overeind - een principe dat vooral in deze dagen van geldzucht en geldverering in acht genomen moet worden. - S.R.

Het zou niet voldoende zijn om te zeggen: 'Ik ben geen overspelige', als een man zijn naaste doodde; en de wet was nu in feite, volgens het nieuwe verbond dat voor de christenen, zo niet voor de natie, was gekomen, een wet van vrijheid. 'Ik zal mijn wetten schrijven,' zegt de Heer, 'op hun harten.' Een op het hart geschreven wet wordt de natuur van de mens in wie dit plaatsvindt, zodat er geen slavernij is in gehoorzaamheid, maar verrukking. En door deze wet van vrijheid moesten de christenen toen duidelijk geoordeeld worden; dat wil zeggen, van hen werd verwacht dat zij zouden beantwoorden aan het karakter dat erin besloten ligt; en het gebrek aan getoonde barmhartigheid zou noodzakelijkerwijs het oordeel brengen over degene die geen barmhartigheid toonde; maar 'barmhartigheid verheft zich boven het oordeel;' toch oordeelden zij in feite de arme om zijn armoede.

Afdeling 3. (Jak. 2:14-26)

De manifestatie van geloof door werken

We komen nu bij dat deel van de brief dat meer becommentarieerd is, misschien, zeker meer verkeerd geïnterpreteerd, dan enig ander deel. Het geloof is, zoals we gezien hebben, in zekere zin het onderwerp van de apostel. De werken waarover hij spreekt zijn de werken van het geloof. Als dat er niet in gevonden wordt, zijn het voor hem geen goede werken. Aan de andere kant, geloof dat geen werken heeft is geen geloof. Het is niet tot oneer van het geloof om dat te zeggen; nee, zijn argument is, dat het geloof zo'n vruchtbaar beginsel is, dat als de boom er is, zijn vrucht zeker gevonden zal worden. Het onderwerp van de apostel is hier de manifestatie van geloof door werken. Hij spreekt in het geheel niet over de rechtvaardiging voor God, zoals wij reeds gezegd hebben. Dat is niet zijn onderwerp, noch heeft de apostel Paulus, wiens onderwerp het is, zo'n belangrijke wijziging van zijn leer (zoals door velen wordt gedacht) lang daarna op deze onsamenhangende wijze uit de mond van een ander laten komen.

Als het inderdaad zo was, zou het een hopeloze zaak zijn om de redenering van een schrijver op zichzelf te volgen. Hij zou iets belangrijks kunnen hebben weggelaten, waarmee rekening gehouden had moeten worden, en waarvan het ontbreken het hele betoog teniet zou doen. Zoals reeds gezegd, laat de apostel Paulus duidelijk ruimte

voor wat Jakobus hier zegt, wanneer hij over Abraham zegt dat hij, als hij door werken gerechtvaardigd zou zijn, een reden tot roemen zou hebben, en daaraan toevoegt: 'maar niet voor God'. Niemand kan in wat hier gezegd wordt enige aanwijzing vinden dat een mens door werken voor God gerechtvaardigd wordt. De hele kwestie is er een van de werkelijkheid van de belijdenis. Christenen zijn belijdende gelovigen, maar wat baat het als iemand zegt dat hij geloof heeft, maar geen werken? Het is gewoon een kwestie van zeggen - belijdend geloof.

Maar kan geloof dat alleen in belijdenis is, zoals hier, hem redden? Het was slechts een eerlijk woord. Wie zou denken dat het nuttig zou zijn als iemand naakt was of geen dagelijks voedsel had, en men tot hem zou zeggen: 'Ga in vrede, laat je verwarmen en vullen', en toch niets doen om hem te voorzien van het nodige? Wat zouden zij daarvan denken? De belijdenis van het geloof alleen zou niet beter zijn dan zo'n belijdenis van werken, die zichzelf voor iedereen meteen zou vervalsen. Geloof zonder werken is dus op zichzelf dood. Er is geen beginsel van vrucht in, en dit is voor ons de test van zijn werkelijkheid. We zien meteen dat hij niet denkt aan God, die het hart kent, maar aan de mens, die het niet kent, en die het alleen kan beoordelen aan de hand van het uiterlijke gedrag. 'Iemand zal zeggen: Gij hebt geloof en ik heb werken. Toon mij uw geloof zonder werken, en ik zal u mijn geloof tonen door mijn werken.'

Het is duidelijk dat dit de enige mogelijke weg is, en het is even duidelijk dat het eenvoudig een kwestie is van openbaring voor de mens. Hij beweert inderdaad dat het geloof dat redt, het geloof is dat vruchtbaar is, maar wie trekt dat in twijfel? En wie zou het anders

willen hebben? Het is een gezegende zaak te weten dat datgene wat op zichzelf het nederigst mogelijke is, en wat iemand van zichzelf afkeert naar een Ander, toch datgene is wat, door het in de nabijheid brengen van de grote ongeziene werkelijkheid, noodzakelijkerwijs zijn overeenkomstige vrucht moet hebben in leven en wandel. Hij neemt hier de gewone Jood op, orthodox in zijn monotheïsme; maar wat had het in hem teweeggebracht? Het was zeker goed om te geloven dat God Eén is, en de demonen geloven dat ook, maar hun geloof is zo vruchtbaar dat het hen tenminste doet huiveren; maar het geloof dat slechts van de lippen is, en zichzelf niet kan bewijzen, is werkelijk van geen waarde.

En nu brengt hij het geval van Abraham, onze vader, naar voren, van wiens geloof God zelf had getuigd. Het ligt natuurlijk niet in zijn bedoeling hier de Schrift aan te halen die zo eenvoudig als voldoende spreekt, hoe voldoende het ook was dat er geloof in Abraham was. Hij zegt niet, zoals Paulus, dat Abraham door het geloof gerechtvaardigd werd toen 'hij God geloofde, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend.' Was dat dan niet waar? Het moet zeker waar zijn geweest, want de Schrift zelf bevestigt het. Maar zijn punt is dat dit geloof, waarover God zich had uitgesproken, uitmondde in werken die Abraham als gelovige rechtvaardigden - rechtvaardigde wat door God was gezegd, namelijk dat 'hij God geloofde.'

Hij verwijst dus niet naar wat de vijftiende van Genesis ons brengt, maar neemt ons mee naar wat lang daarna kwam in dat prachtige vertoon van geloof van Abrahams kant, toen hij Izaäk, zijn enige zoon, op bevel van God op het altaar offerde. Dat was duidelijk een werk dat zelf gerechtvaardigd moest worden door het geloof

dat erin zat. Het was een geloof dat dit onbetwistbaar maakte. Het was duidelijk te zien hoe het geloof in dit geval samenwerkte met zijn werken, en door de werken werd het geloof volmaakt; dat wil zeggen, het kwam volledig tot bloei. Het argument van Paulus betreft de rechtvaardiging van de goddeloze; dat van Jakobus betreft de rechtvaardiging van iemand die reeds als gelovige is aanvaard. Het is een rechtvaardiging die wij moeten uitspreken. Het Schriftwoord werd hier vervuld dat zegt: 'Abraham geloofde God, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend.' Het was niet alleen nu dat de Schrift sprak, maar dat Abrahams gedrag sprak over de waarheid van de Schrift. God had gezegd dat Abraham Hem geloofde. Zijn eigen gedrag maakte duidelijk dat hij dat deed. Zo kwam hij op de gezegende plaats van iemand die God Zijn vriend kon noemen; en zo 'zien wij dat een mens gerechtvaardigd wordt door werken, en niet alleen door zijn geloof;' want als hij alleen over zijn geloof kon spreken, kon niemand er rekening mee houden.

In Rachab de hoer vinden we in één opzicht nog opvallender de waarheid hiervan. Zij was slechts 'Rachab de hoer.' Er waren geen goede werken, in de manier waarop mensen spreken, die zij kon voortbrengen, zeker, voor haar rechtvaardiging; maar de werken die haar nu rechtvaardigden waren eenvoudig werken die haar geloof bewezen, en die al hun waarde daarin hadden. Zij beseftte dat de boodschappers als het ware de boodschappers van God waren. Zij zag en bezat God in hen. Op die manier ontving zij hen, hoewel zij waren gekomen om de stad waarin zij woonde te bespioneren, om haar te vernietigen. Het is duidelijk, dat als het niet voor God was dat zij zich hierin boog, haar werken niet alleen onrendabel waren, maar alleen maar slecht.

Het zien van God maakte het hele verschil. Het was God zelf die het oordeel uitsprak: hoe kon zij Hem weerstaan? Zij had dus een geloof dat haar niet verrijkte; het ging, zoals wij weten, in feite gepaard met bedrog, hoewel ongetwijfeld zulk bedrog als de mensen in soortgelijke gevallen goed achten. Maar als de apostel zedelijke werken zocht waardoor het geloof verrijkt zou worden, werken die in zich die natuurlijke voortreffelijkheid hadden die de mensen zien in werken van naastenliefde en dergelijke, dan zou hij zeker niet de arme hoer Rachab als voorbeeld hebben genomen. Nee, het is gewoon het bewijs van geloof dat hij zoekt, en dat om ons te laten zien dat belijden alleen niets is; er moet werkelijkheid zijn; en 'zoals het lichaam zonder de geest dood is, zo is ook het geloof zonder werken dood'. Het is slechts onvruchtbare orthodoxie, zoals wij gewoon zijn te zeggen; en toch, bij een Jood, hoeveel telde zijn geloof!

Er was, en er is nog steeds, de noodzaak van de waarschuwing; en de waarschuwing is eenvoudig genoeg als we, in plaats van slechts fragmentarische uitdrukkingen te nemen, kijken naar wat ons hier wordt voorgehouden in zijn juiste samenhang. Hij wil het geloof niet onteren, zoals mensen het zo vaak onteren, door het te stellen alsof het iets is dat slechts naast de werken moet staan, zodat men het moet beoordelen aan de hand van de twee samen. Nee, zegt de apostel, het geloof is datgene wat de werken voortbrengt, het leven ervan, en datgene wat maakt dat iemands werken voor God aanvaardbaar zijn om überhaupt aanvaardbaar te zijn. Dat is het karakter van het geloof dat redt, en dat maakt het dus niet tot de werken die redden, of die helpen redden. De werken onderscheiden het slechts van de onvruchtbare belijdenis, waarvan de mensen, hoe onvruchtbaar ook, te allen tijde iets willen maken.

Afdeling 4. (Jak. 3, 4)

De wandel door de wereld

De hele brief van Jakobus is, zoals we gezien hebben, van dat karakter dat we 'praktisch' noemen. We mogen echter verwachten dat in een vierde afdeling de praktijk op een speciale manier voor ons komt. We hebben het daarom in wat nu volgt. Hij heeft ons zojuist laten zien dat het geloof de eerste noodzaak ervoor is, en dat het uit het geloof is dat alles wat op deze manier goed is, voortkomt. Nu komt hij gewoon om te kijken naar de praktijk op zich, de wandeling door de wereld, waarbij de wereld dat karakter heeft dat we zo goed kennen, en dat Gods gewijde beproeving is voor de christen. Dit is het goede ervan, de beproeving erdoor; en de apostel brengt ons in de eerste plaats datgene voor wat, waar het in volle werkelijkheid gevonden wordt, inderdaad de volmaakte mens toont.

1. Maar merk op, dat deze volmaakte mens als zodanig wordt geopenbaard doordat hij zichzelf kan besturen, en dat hij wordt erkend als hebbende in zich datgene wat op zichzelf volmaakt ontembaar is door enige macht alleen van de mens. De profeet Jesaja brengt met betrekking tot de volmaakte Knecht, waarover hij spreekt in zijn drieënvijftigste hoofdstuk, opmerkelijk en prachtig naar voren, dat onder de grootst denkbare beproevingsdruk, een beproeving die doorging tot de vreselijke dood die de Heer onderging, 'Hij werd

verdrukt en Hij werd verdrukt, maar Hij deed zijn mond niet open; Hij werd geleid als een lam ter slachting, en zoals een schaap voor haar scheerders stom is, zo deed Hij zijn mond niet open' - Hij was onder alle omstandigheden volkomen meester over zichzelf.

En nogmaals, zoals de profeet getuigt, terwijl Hij aan de ene kant 'geen geweld pleegde', was er aan de andere kant 'ook geen bedrog in Zijn mond'. Geweld komt voort uit misbruik van macht; bedrog is de bron van zwakheid. In de Heer kon geen van beide zijn. De perfecte beproeving was slechts een perfecte manifestatie van opperste voortreffelijkheid. De Zijne was unieke gehoorzaamheid aan de wil van God, en ging tegelijkertijd gepaard met volmaaktheid van een andere soort, die Hem in staat stelde alle zwakheid te realiseren waarvan Hij het onderwerp was, Hij voor wie de zonde alleen lijden was, en het zwaarst mogelijke lijden, zelfs tot het dragen van haar zware last op de boom.

De apostel spreekt dus over de regering van de tong; en hij begint met die waarin de grens tussen goed en kwaad zorgvuldig moet worden getrokken. 'Mijn broeders,' zegt hij, 'wees niet vele leraars, wetende dat wij het grotere oordeel zullen ontvangen; want in vele dingen overtreden wij allen.' Toch is er niets duidelijker in de Schrift dan dat, wat iemand ook aan waarheid van God ontvangt, hij verantwoordelijk is om die op welke manier dan ook te verkondigen, tot hulp van anderen. Alleen al het feit dat de ziel die het bezit een oneindige rijkdom is, maakt het tot een verantwoordelijkheid, die de liefde onmiddellijk moet erkennen, om het aan anderen te bedienen.

Zo kunnen allen in zekere zin leraar zijn, maar natuurlijk niet in de zin waarin de apostel hier spreekt. Er is de speciale gave van een

leraar; en omdat die speciaal is, mag niet iedereen aannemen dat hij die heeft. Het is de aanname van zo'n plaats als deze, waarover de apostel spreekt. Zoals reeds gezegd, is er behoefte aan zorgvuldig onderscheid, en dat wij zijn woorden niet omzetten in ontmoediging met betrekking tot datgene waarin onze verantwoordelijkheid zo sterk wordt benadrukt. Priscilla was een vrouw; en, zegt de apostel, 'ik laat een vrouw niet onderwijzen'; toch nemen Priscilla en Aquila Apollos mee en onderwijzen hem beter in het woord van God. Had zij gelijk?

Het is zeker zeer duidelijk dat zij dat was, en dat Paulus haar steeds op onmiskenbare wijze erkent als verheven onder de vrouwen. Laten we goed begrijpen dat datgene waartoe de liefde ons beweegt, tegelijkertijd gezag geeft om het te doen. Zij heeft geen andere autoriteit nodig dan die welke in haar eigen dwingende kracht ligt. Liefde is het nederigste wat er kan zijn. Zij zoekt niet het hare; haar genoegen is zichzelf uit te storten, zichzelf te verloochenen; en daarom zou zij, noodzakelijkerwijs, ons onmiddellijk behoeden voor elke zelfveronderstelling. Wij kunnen ieder van ons onderwijzen wat we weten, zonder de minste pretentie om, als het ware, van beroep leraar te zijn; net zoals we kunnen en moeten evangeliseren, - dat wil zeggen, het evangelie brengen aan hen die het niet hebben, - zonder in het minst te veronderstellen, in de juiste zin, evangelisten te zijn. Hier zal de liefde gevonden worden die wijsheid geeft voor elke toestand.

Ware liefde is niet blind en dwaas, maar diepzinnig. Liefde leidt en regeert in alles waartoe zij ons aanzet. Als wij de verantwoordelijkheid van de plaats van de leraar op ons nemen, dan zullen wij, zoals de

apostel hier zegt, een 'groter oordeel' ontvangen; en wie kan daaraan twifelen? Een grotere verantwoordelijkheid betekent een groter oordeel; dat wil zeggen, God zal van ons eisen in verhouding tot de plaats die wij innemen. Heeft Hij geen gelijk? En kunnen we iets anders verwachten? En dit is dus een waarschuwing, met betrekking tot aanname. Het is geenszins bedoeld als een belemmering voor alles waartoe de liefde aanzet. Maar inderdaad, zoals de apostel zegt, 'in vele dingen beledigen wij allen,'⁵ en in woorden hoe gemakkelijk is het om te beledigen! In dit geval, als het gaat om het naar voren brengen van datgene wat interpretatie of toepassing van het woord van God pretendeert te zijn, hoe noodzakelijk is het om de verantwoordelijkheid te beseffen in de omgang met datgene wat, als het woord van God, gezaghebbend is voor de zielen van mensen!

Ook hier zouden wij, als wij Gods genade niet kenden, met de grootste gave de mond moeten snoeren. Hij die deze genade niet vertrouwde, ging het geld van zijn heer verstoppen en kon het dus niet gebruiken voor het doel waarvoor het hem was toevertrouwd. Wij zijn even verantwoordelijk om het te gebruiken als om het niet te misbruiken. We kunnen niet ontsnappen aan onze verantwoordelijkheid. Hoe gezegend is het om, in het besef dat wij nog steeds 'in vele dingen overtreden', een genade te kennen waarop wij ons kunnen beroepen

---

5 'In vele dingen overtreden wij allen' is nauwelijks op te vatten als een verklaring van het werkelijke leven van de gelovige. Integendeel, de apostel waarschuwt juist in dit verband tegen het toegeven aan deze neiging. Het lijkt een algemene verklaring van de neiging van allen om te beledigen, net zoals de tong geneigd is onhandelbaar te zijn. Maar genade stelt ons in staat om zonder aanstoot te leven, niet in de zin van zondeloze volmaaktheid in onszelf, maar veeleer als verheerlijking van Gods macht om de aangeboren neigingen van het vlees in bedwang te houden. - S.R.

en vooruit kunnen gaan, als wij maar het besef hebben wie wij dienen, en het serieuze verlangen hebben om Hem daarin te dienen!

Maar de apostel gaat dieper in op de kwestie van de tong. 'Indien iemand zich niet in het woord vergrijpt, is hij een volmaakt mens, in staat ook het gehele lichaam te bedwingen.' En toch, hoe gemakkelijk laten we onze tong gaan! In feite is de plaats die de apostel aan de tong geeft, de plaats die het hele lichaam beheerst. Het bit in de mond van het paard is op zichzelf een klein ding, en toch wordt het hele lichaam erdoor gedraaid. De schepen, te midden van hevige winden die op hen inwerken, worden toch rondgedraaid door een heel klein roer, volgens de richting die de stuurman geeft. Zo denken wij misschien weinig aan de tong, hoewel wij ons er zo op beroemen, maar, voorwaar, 'Hoeveel hout kan door hoe klein vuur worden aangestoken!' En hier breekt hij uit in een beschrijving ervan die opzienbarend is in zijn felheid.

'De tong is een vuur. De wereld van ongerechtigheid onder onze leden is de tong, die het hele lichaam verontreinigt, en de loop van de natuur in brand zet, en de hel in vuur en vlam zet.' Natuurlijk spreekt hij erover als ongeremd door de vreze Gods, of ongeleid door de kracht van de Geest. Hoezeer zouden we kunnen spreken over de wonderbaarlijke kracht van de tong aan de andere kant! Wat een bediening van troost en zegen zit daarin! Maar de beste gaven zijn in hun verdraaing net zo vruchtbaar voor het kwaad als ze goed zijn wanneer ze goed worden gebruikt. De fijnste banden, de kostbaarste relaties die God onder de mensen heeft ingesteld, zijn in dezelfde mate vruchtbaar voor het kwade in hun verderf. Toch is er ongetwijfeld een bijzondere behoefte aan een dergelijke waarschuwing als deze met

betrekking tot de tong. Hoe geneigd zijn we om er onzorgvuldig mee om te gaan! Hoe geneigd zijn we om haar enigszins te onttrekken aan de controle die we erover moeten uitoefenen! Hoe snel, als ze ontsnapt aan die controle, doet ze de schade waarvan we weten dat een klein vuur die kan aanrichten!

Hoeveel meer kwaad kan een klein kwaad in hem - louter onbewaakte woorden, zoals wij zeggen - in anderen opwekken! Het is een ontembaar kwaad, zegt de apostel. We moeten het altijd beheersen, hoe heilig we ook zijn. De vrijheid die werkelijk de onze is, strekt zich, zoals wij weten, niet uit tot een vrijheid met betrekking tot dat lichaam dat nog niet verlost is, dat dood is door de zonde; en waar is er onder christenen eigenlijk een bron van kwaad, die zich zo gemakkelijk laat zien, als de tong? 'Het is een rusteloos kwaad,' zegt de apostel, altijd op zoek naar uitdrukking, maar 'vol doodmakend gif.' 'Wij zegenen de Heer aan de ene kant en vervloeken de mensen aan de andere kant; mensen die God heeft gemaakt naar zijn eigen gelijkenis. Zegening en vervloeking komen uit dezelfde mond. Hoe grondig een inconsistentie, zoals de apostel aandringt!

In de natuur vind je zulke dingen niet. De fontein stuurt geen zoet en bitter water uit dezelfde opening; noch een vijgenboom olijven, noch een wijnstok vijgen; noch kan wat zout is zoet water voortbrengen. De natuur zelf berispt op deze manier iemand die bedoeld was om de heer van de natuur te zijn, als het beeld van Hem die de Heerser over alles is. Hij heeft zich helaas overgegeven aan de regering van een ander, en daardoor heeft hij de macht van de regering verloren, grotendeels over de natuur, maar vooral over zichzelf. Het kind van God weg van God toont in volle werkelijkheid de macht van de

val, en, zoals de apostel hier benadrukt, de tong is daar een groot voorbeeld van.

2. Uit het hart spreekt de mond. We zijn begonnen met het spreken van de mond. Nu gaan we over tot datgene wat meer in het hart zelf ligt. ‘Wie onder u wijs en verstandig is, laat hem uit goed gedrag zijn werken tonen in zachtmoedigheid der wijsheid; maar indien gij bittere wedijver en twist in uw hart hebt, beroemt u niet en liegt niet tegen de waarheid.’⁶ Dit is de geest van de wereld, en het verderf dat in de wereld is, is door begeerte. Het is de vrucht van een hart dat niet tevreden is met God, met datgene wat alleen kan bevredigen, en als gevolg daarvan is er noodzakelijkerwijs een rusteloos zoeken naar wat dit zal doen.

De wereld kan het niet leveren, en daarom gaat het door, alleen met steeds meer urgentie en bitterheid. Dit is geen wijsheid die van boven komt. Het is ‘aards, zinnelijk, demonisch.’ Het is in de eerste plaats ‘aards’. Zij brengt geen motief in dat niet van de aarde is. Het woord voor ‘zinnelijk’ is een woord dat we eerder hadden als ‘natuurlijk’. Het is ‘psychisch,’ zielsgestuurd; ‘zinnelijk’ is hier waarschijnlijk de beste vertaling die we eraan kunnen geven. De ziel is datgene wat, zoals we gezien hebben, gescheiden van de geest, slechts beestachtig is. Daarin bevinden zich de instincten en eetlusten die te maken

- 6 We lijken hier de twee soorten van uitstroming uit het hart te hebben, zoals de twee soorten vruchten van dezelfde boom - iets wat onmogelijk is in de natuur, maar te vaak wordt aangetroffen bij de mens. Er zijn ofwel de goede werken van zachtmoedigheid en wijsheid, ofwel de afgunst en twist die zich beroemen, maar in werkelijkheid Gods waarheid verloochenen. Dit lijkt de kracht te zijn van deze laatste zin: twist en nijd leiden tot grootspraak en ontkenning van de waarheid. Daarom wordt de gelovige gewaarschuwd. - S.R.

hebben met de instandhouding van het leven, en niets meer. Met de aanwezigheid van de geest heeft de mens datgene wat dit zieleven doordringt, en het tot hogere dingen in staat stelt; maar daar is hier niets van terug te vinden. De geest heeft niet zijn hoogste plaats, de mens wordt door de ziel geleid, door de ziel bestuurd.

Dit is het soort wijsheid hier, die echter nog een andere en diepere betekenis heeft. Zij is niet alleen 'aards, zinnelijk', maar 'demonisch'; omdat Satan de vorst van de wereld is, is zijn invloed op de mens rampzaliger dan die van zijn louter gevallen natuur. Er is een 'geest die werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid', de mededeling van een wijsheid die in zekere zin hoger is dan die van henzelf, maar tegelijkertijd alleen maar kwaadaardiger. Dit is dus helaas de geest van de wereld. De mens is niet zijn eigen meester, ook al spreekt hij ijdel over vrijheid en wil hij zo graag zijn eigen wil doen en niets anders. Maar deze wil onder de mensen is verschillend en in strijd met elkaar. Zo zijn wedijver en strijd de noodzakelijke begeleiders van alle wijsheid die niet van boven komt. Er is wanorde en elk kwaad.

Aan de andere kant is de wijsheid die van boven is eerst zuiver. Daarin is eenheid en eenvoud van hart. Er is geen dubbelhartigheid of dubbelhartigheid. Zij is zonder vermenging en weigert het verbond met het kwaad. De apostel benadrukt dat deze wijsheid in de eerste plaats zuiver is. Zij komt van Hem die licht is, in wiens aanwezigheid alles wordt gezien voor wat het is, en het kwaad noodzakelijkerwijs zijn terechte afschuwelijke aspect heeft. Zo is de wijsheid van boven 'eerst zuiver, dan vreedzaam'. Er is geen lauwheid, geen onverschilligheid jegens het kwaad; er kan geen vrede mee worden gesloten; maar waar de zuiverheid wordt gehandhaafd,

kan haar natuurlijke karakter zich zelfs tegenover de falende en de weerspannige tonen. Zij is 'zachtmoedig, gemakkelijk te benaderen, vol van barmhartigheid en goede vruchten, zonder twist' (waar geen waarheid en recht is om voor te strijden, is er geen geest van), 'zonder huichelarij'; en de vrucht van de gerechtigheid wordt gevonden in de vrede die aldus wordt gehandhaafd: 'De vrucht der gerechtigheid wordt in vrede gezaaid voor hen die vrede stichten.' Zo ontspringt het aan de gerechtigheid en keert het weer terug naar de gerechtigheid. 'De uitwerking van de gerechtigheid is vrede', maar de uitwerking van die vrede is weer gerechtigheid.

De apostel vervolgt de aardse wijsheid waarover hij heeft gesproken tot het resultaat ervan. 'Vanwaar komen oorlogen en strijd onder u? Komen zij niet voort uit uw genoegens' (de bevrediging van uw lusten), 'die oorlog voeren in uw leden? Gij begeert, en hebt niet.' Er is in feite geen kracht die dit kan bevredigen. Het is van nature veroordeeld tot onbevrediging. 'Gij doodt, en zijt afgunstig, en kunt niet verkrijgen.' We zien dat ons de natuurlijke tendensen van de dingen worden getoond, zoals ze in de wereld rondom uitwerken. Jakobus spreekt, zoals men kan zeggen, in de synagoge, in een gemengde gemeente, waarin meer dan de heiligen voor hem zijn. Gij vecht en voert oorlog.

Gij hebt niet, omdat gij niet vraagt'. Het is inderdaad onmogelijk voor het gebed om in zo'n sfeer te leven, zoals we meteen zien; en toch kan zelfs hier de subtiliteit van het menselijk hart binnenkomen, zoals het onder de heidenen valse goden heeft bedacht, die slechts de beelden van de lusten zelf zijn, en die daarom ten behoeve daarvan kunnen worden aangesproken. Helaas kunnen ook christenen 'vragen en niet

ontvangen, omdat zij verkeerd vragen, om het te verteren in hun genoegens. Wij weten helaas heel goed, dat ook bij de christenen zelfbevrediging te vinden is, en wij mogen zelfs bij God zelf datgene zoeken, wat, zoals Hij het ziet, toch slechts iets is, dat deze geest kan bedienen.

Het is duidelijk dat de apostel het hier heeft over degenen die zich aan God verbonden hebben, maar die niet volharden in de voldoening die het eigene hun geeft. ‘Overspelige vrouwen, weet gij niet, dat de vriendschap der wereld vijandschap is met God?’ Hij overweegt degenen die aan Christus zijn toegewijd, maar zich toch aan een ander geven; en, helaas, hoe gemakkelijk is het om te vergeten dat de vriendschap van de wereld vijandschap is met God. Lijkt dat niet vaak wat sterk? Daar moet het blijven als het onveranderlijke woord van inspiratie, en laten we het volledig onder ogen zien. De wereld en God staan tegenover elkaar en kunnen nooit samengebracht worden. We kunnen kiezen met wie we willen zijn; met beide kunnen we niet echt zijn.

‘Wie daarom een vriend van de wereld wil zijn, maakt zichzelf een vijand van God.’ Hoe goed zou het zijn als we ons door zo’n sterke maar heilzame vermaning tot op de bodem lieten onderzoeken! Hoe goed komt hier de vraag: ‘Denkt gij dat de Schrift tevergeefs spreekt?’ Hoe vaak lijkt het zelfs voor de kinderen van God zelf tevergeefs! Maar ‘de Geest dan, die zijn intrek in ons heeft genomen, verlangt Hij afgunstig?’ Dit lijkt zeker de kracht te zijn van wat hier staat, en daarom moet het een vraag zijn en geen bevestiging, zoals de gangbare versie het maakt. ‘De Geest die in ons woont’ kan niet de gewone menselijke geest betekenen, en daarom kan afgunstig verlangen

alleen bedoeld zijn om in contrast te staan met wat Zijn geest is, een tegenstelling tot Zichzelf, die benadrukt wordt door het de vorm van een vraag te geven, zoals wij moeten doen. We weten zeker dat de Geest van God die in ons woont, niets te maken kan hebben met de afgunstige verlangens van het hart, die de wereld achterna gaan om bevredigd te worden. Neen, 'Hij geeft meer genade.' Wat hebben wij nodig, dan te beseffen wat deze genade van God is, en wat zij ons eigen heeft gemaakt, om elke onbevredigde begeerte te laten stillen; en in plaats van naar onszelf te grijpen, verwerven wij de nederigheid die op God wacht, en waaraan Hij kan bedienen. 'God weerstaat de hoogmoedigen, maar geeft genade aan de nederigen.'

3. Hij leidt ons nu meer in het heiligdom, om de dingen in de aanwezigheid van God in te schatten. Waar God is, moet Hij heersen; en als wij over ons eigen aandeel willen beslissen, moeten wij noodzakelijkerwijs van God weg zijn. 'Wees daarom onderworpen aan God; weersta de duivel' - want hij is altijd dichtbij als God ver weg is - 'en hij zal van u vlieden. Nader tot God, en Hij zal tot u naderen.' Een plaats voor Hem, zelfs een plaats in Christus, is één ding; het verlangen naar wat die plaats inhoudt is iets anders. Er kan dus gezegd worden tot hen die in zekere zin nabij zijn: 'Nader tot God'; en er moet nog steeds aan deze voorwaarde worden voldaan opdat Hij ons nabij kan komen. Wij zijn geen vreemdelingen meer. Hij verwacht van ons de genegenheid van kinderen, van hen die intimiteit verlangen; maar dit kan alleen van ons zijn op een manier die overeenkomt met Zijn eigen natuur.

Zo volgt het woord: 'Reinigt uw handen, gij zondaars, en reinigt uw harten, gij dubbelzinnigen.' De genoegens die de mensen zoeken

weg van God moeten worden veranderd - zoals ze zeker nog zullen veranderen - in verdrukking voor hen. Laat de ziel dit voorzien, en in plaats van zich in zo'n toestand te verheugen, 'wees bedroefd en treur en ween; laat het lachen veranderen in rouw en de vreugde in zwaarte.' We kunnen niet anders dan het oordeel afwachten van Hem die niet hard oordeelt, maar naar waarheid. Laat ons in Zijn tegenwoordigheid de hoogmoed van ons hart vernederen, die Hem de wet voorschrijft en onze eigen wil beter acht dan Zijn wil voor ons. Verneder u voor de Heer, en Hij zal u verheffen. Als we onszelf verheffen, zal Hij ons zeker vernederen. Hij die zich vernedert, zal zeker verheffing vinden, maar het zal op Zijn manier zijn.

Maar als wij spreken over oordeel, en het terecht uitoefenen met betrekking tot onszelf, moeten wij ook hier bedenken dat het niet aan ons is om over onze broeder te oordelen. Oordelen over het kwaad is natuurlijk juist en noodzakelijk; oordelen over datgene wat wij moeten doen is altijd onze verantwoordelijkheid, en dus over alles waarmee wij ons bezighouden; maar daarbij moet altijd de reserve blijven, ten aanzien van degenen wier wegen hierbij betrokken zijn, dat er Eén alleen is die het hart kent en een volmaakt oordeel kan geven. Wij moeten er dus voor waken de plaats van de rechter in te nemen in plaats van die van de gehoorzaamheid, die ons eigen is. Handelen als in de rechterstoel is werkelijk, zegt de apostel, oordelen over de wet zelf; het is haar wegnemen van Hem aan wie alleen de wet haar geeft. Er is er maar één die de wetgever en rechter is, die

elk besluit kan uitvoeren, 'die kan redden en verderven'. Welk recht hebben wij om Zijn oordeel te voorzien? ⁷

Er is een andere vorm van deze vergetelheid van God waartoe de apostel zich wendt - een heel gewone. 'Gaat heen, gij die zegt: Heden of morgen zullen wij naar zulk een stad gaan, en daar een jaar doorbrengen, en handel drijven, en gewin krijgen; gij die niet weet wat er morgen zal zijn.' Het is niet, zoals wij direct zien, dat hij bedoelt alle oefening van gedachten over de morgen te verbieden, maar alleen de geest van hen die plannen maken zonder God, die de onzekerheid van alles hier vergeten: 'Want wat is uw leven? Het is zelfs een damp, die voor een korte tijd verschijnt en dan verdwijnt.' Het is de geest van zelfvertrouwen die hij veroordeelt, die zich beroemt op wat hij zonder God kan doen: 'Want gij zoudt moeten zeggen: Indien de Heer wil, en wij zullen leven, zullen wij ook dit of dat doen; maar nu roemt gij in uw hoogmoed. Al deze roem is slecht.'

Hij voegt er nu een woord aan toe dat de kwestie van zondeloze volmaaktheid voor een christen voorgoed zou moeten beslechten:

---

7 Dit lijkt de betekenis te zijn van deze enigszins duistere passage. De Wetgever is de enige rechter. Zijn oordeel afwachten is in feite een oordeel over de wet omdat deze niet voorziet in een onmiddellijke straf. Voortijdig oordelen is de wet veroordelen als zijnde traag. - S.R.

‘Wie weet goed te doen en het niet doet, voor hem is het zonde.’⁸ Dit is natuurlijk veel meer dan het verbod op positief kwaad. Er is een negatief kwaad dat we zorgvuldig voor ogen moeten houden. De verantwoordelijkheid om te weten wat goed is om te doen is er een die, hoewel we hem in het algemeen kunnen toestaan, toch een veel diepere overweging verdient dan we hem vaak zouden willen geven. Hoe plechtig is het om te denken aan al het goede dat we zouden kunnen doen en toch niet gedaan hebben! Hoe traag zijn we om te erkennen dat ook dit zonde is! Wij zijn zo geneigd hier een soort vrijheid voor onszelf op te eisen die geen Schriftuurlijke vrijheid is; en het lijkt ook geen twijfel dat wij een tekst als deze kunnen misbruiken tot wettigheid, als er wettigheid in ons hart is.

Wij moeten getrokken worden, niet gedreven. Maar de verwaarlozing van wat in onze hand ligt om te doen, - waartoe wij ons misschien niet bewust zijn van ons vermogen, en dat alleen door een geest van zelfgenoegzaamheid of een schuchterheid die daar niet ver vanaf staat, - zo’n verwaarlozing, hoe moeilijk is het om ons daarvan te bevrijden, en hoeveel missen wij op deze manier van datgene wat vruchtbaar zou zijn in zegen voor onszelf zowel als voor anderen! Want inderdaad, wij kunnen nooit zulke vruchten zaaien zonder te oogsten wat wij gezaaid hebben; en het goede dat wij aan anderen

---

8 Deze bijzin wordt ingeleid door ‘daarom’, wat hem verbindt met het voorgaande. De kracht van dit verband is niet meteen duidelijk. Sommigen hebben het verbonden met wat onmiddellijk voorafgaat - de korthed van het leven. Met het oog daarop is verwaarlozing een zonde. Anderen staan waarschijnlijk dichter bij de waarheid, die het zien als een opsomming met het oog op de principes die zijn besproken. De apostel heeft de juiste en verkeerde manier van leven getoond. Als er een veronachtzaming is van zijn woord, voor hen die nu weten hoe goed te doen, is dat zonde. - S.R.

kunnen doen, zal, ook al vereist het de meest grondige zelfopoffering, uiteindelijk meer hebben opgebracht dan het heeft gekost, en in het belang zijn van hem die er zelfs niet over heeft nagedacht of ernaar heeft gestreefd.

Afdeling 5. (Jak. 5)

Het einde en de voorwaarden van de weg

In dit laatste deel van de brief worden wij, als vanzelfsprekend, gewaarschuwd voor het naderende einde. Het is een gezegende troost te beseffen dat het zo is, en toch kunnen we het ook nodig hebben als waarschuwing. De weg en het einde worden hier samen voor ons gebracht, zoals ze inderdaad onafscheidelijk zijn. De weg heeft een eigen einde, en het is altijd goed dit ernstig te overwegen. Wij kunnen de vrijheid van de genade misbruiken, niet door haar te overwaarden, maar door onze opvatting van wat zij betekent. Het woord van de apostel: 'Opdat ik, na anderen gepredikt te hebben, zelf niet verstoten zou worden', wordt ofwel opgevat om Gods genade zelf te kwalificeren, en ons te doen inbeelden dat de apostel toch enig recht en redelijke twijfel had over wat het einde met hem zou kunnen zijn; Of het wordt, door degenen die het evangelie beter kennen, eenvoudig terzijde geschoven, buiten beschouwing gelaten, alsof het geen betekenis zou hebben; en toch, hoe vruchtbaar zou voor ons de beschouwing moeten zijn van de weg waarlangs, en waardoor alleen, God ons thuisbrengt!

Het behoort tot dat onderscheid van goed en kwaad, waarvan dezelfde apostel ons heeft gezegd dat het tot ons komt als degenen die gewend zijn zich daarop te oefenen. 'Door het gebruik zijn onze

zintuigen geoefend om goed en kwaad te onderscheiden.’ Maar Jakobus is, zoals wij beseffen door de manier waarop hij hier spreekt, nog steeds en altijd in de synagoge. Hij overweegt doelen van het meest tegengestelde karakter, voor tegengestelde klassen van mensen, tot wie hij zich richt. Aan de ene kant zijn er de rijken, die luxueus leven en de armen onderdrukken. Aan de andere kant zijn er degenen die in een andere geest wachten op de komst van hun Heer, maar die vanwege het kwaad tot geduld vermaand moeten worden.

Maar hoewel wij niet anders kunnen dan de verschillende klassen beseffen tot wie hij zich richt, volgt daaruit niet dat er voor ieder van ons geen voordeel is in de beschouwing hiervan. Het is een feit dat alle profetie, die steeds op het einde afstevent en het heden in het licht van het einde stelt, om erdoor verlicht te worden, juist op deze manier voor ons van groot nut is. We bekijken de wereld als een geheel. We zien de principes op basis waarvan mensen handelen, en hoe ze uitwerken in resultaat. God, die aan het einde alles openbaar maakt, wordt zo overal bij betrokken, en wij leren in Zijn aanwezigheid dieper het karakter kennen van de dingen die tegen Hem ingaan, evenals het karakter van de dingen die Hem behagen. Dit is wat we vinden in deze laatste verdeling.

1. Hij richt zich in de eerste plaats tot de rijken. Hij dreigt hen met een goddelijk oordeel. In zijn strenge, sterke taal verzoekt hij hen te wenen en te huilen om de ellende die over hen komt. Hun rijkdommen, zegt hij, zijn bedorven, en hun kleding motten opgegeten; hun goud en zilver zijn weggevreten, en hun roest blijft alleen over, om een getuigenis tegen hen te zijn, en om hun eigen vlees als vuur te eten. Zij hebben hun schatten opgestapeld in de laatste dagen, zonder

er erg in te hebben dat het de laatste dagen zijn. Zonder aan het komende oordeel te denken, laten zij het loon van de arbeiders die hun akkers hebben geoogst, ten onrechte door hen achtergehouden, roepen in de altijd wakkere oren van de Heer der heerscharen. Zij hebben luxueus geleefd op de aarde in zelfbevrediging. Zij hebben hun hart gevoed in een dag van slachting, wanneer, zoals de gedachte suggereert, hun tafels tot elke prijs moeten worden opgestapeld; nee, zij hebben de rechtvaardigen veroordeeld en gedood, terwijl zij het onweerstaanbaar ondergaan. Het is dus volkomen duidelijk welke klasse hier wordt bedoeld.

Maar hij richt zich tot anderen die de lijdens zijn, en tot wie het woord een aansporing is tot geduld totdat Hij komt die alles recht zal zetten. In alles wat voor henzelf zo ijdel lijkt, in de arbeid die voor henzelf onvruchtbaar is, en die niets oplevert behalve in de hand van de onderdrukker, wil hij hen toch laten beschouwen als arbeiders voor God, als herders die wachten op de kostbare vrucht van de aarde, die de vroege en de late regen moet ontvangen voordat zij kan worden geoogst. De oogst zal anders zijn dan zij nu denken. Zij moeten geduldig zijn en hun harten stutten, want de komst van de Heer is inderdaad nabij. Zij moeten de onrust vermijden die zo gemakkelijk het gevolg is van juist deze dingen die om geduld vragen.

Zij die broeders zijn in een gemeenschappelijk geloof kunnen zelfs zo gemakkelijk tegen elkaar morren. Het kan zijn met het oog op het betere lot dat sommigen schijnen te hebben; maar de Rechter van allen staat voor de deuren, en voor lijden en geduld kunnen zij de profeten als voorbeeld nemen die in de naam van de Heer hebben gesproken; zeer gezegend, zeker, om zulke te zijn geweest,

toch zijn zij de eigenlijke typen van hen die vervolgd en benadeeld worden omdat zij dat spreken; en in de volharding die aldus wordt opgeroepen, hebben zij de zegen niet gezien? Wisten zij niet van de volharding van Job; en werd in zijn geval niet het einde van de Heer gezien, dat de Heer, ondanks alles wat daarmee in strijd lijkt, 'vol mededogen en barmhartig' is?

De apostel sluit hier af met een plechtige waarschuwing tegen het afleggen van eden, waarvan we de bijzondere kracht voor Joden kunnen zien in de 'bergrede' van onze Heer (Matt. 5:33-37). De wet, met de erkenning van de menselijke kracht die zij als wet noodzakelijkerwijs inhoudt, veroordeelde alleen het 'zweren', terwijl zij het 'zweren' toestond. Maar de onmacht van de mens is ruimschoots aangetoond, en de Heer leert dat nu juist dit moet worden erkend in de gewone taal van hen die 'geen haar wit of zwart kunnen maken'. Hoe grondig is dat geloof, dat hier het thema van de apostel is, verenigd met zo'n volledig opgeven van zelfvertrouwen als het geloof veronderstelt! Een voorbeeld hiervan is de afwijzing van alle absolute beloften over 'wat er morgen zal zijn'. De huidige vermaning is daaraan verwant; en de les van het zelfvertrouwen moet, vanwege zijn grote onsmakelijkheid, op verschillende manieren worden afgedwongen.

2. In al deze vermaningen ligt de nadruk, zoals men gemakkelijk kan zien, op het geloof; en dat is het grote onderwerp van de brief. De vruchtbaarheid van het geloof wordt natuurlijk benadrukt, zoals we weten; maar dat laat alleen maar duidelijker zien hoe prominent het hier is; zo ook in alles wat nu volgt tot het einde. In verschillende omstandigheden is de enige toereikendheid God. Het enige beroep is op Hem. 'Lijdt iemand onder u kwaad? Laat hem bidden: neem

de dingen niet in eigen hand, maar verwijst ze naar een ander. 'Is iemand vrolijk?' Laat zijn vreugde in God zijn, en tot Hem spreken. 'Is iemand ziek, laat hem dan de oudsten der vergadering roepen, en laat hen over hem bidden en hem met olie zalven in de naam des Heren; en het gebed des geloofs zal de zieke redden, en de Here zal hem opwekken' - een passage die door sommigen is gebruikt om de geoorloofdheid van alle natuurlijke middelen te ontkennen, als zijnde onverenigbaar met dit geloof in God en het beroep op Hem; maar wij moeten de Schrift in het algemeen als beslissend nemen in een zaak als deze, en niet wat duidelijk, in sommige opzichten althans, uitzonderlijk is.

Het roept bovendien vragen op die in de huidige toestand moeilijk te beantwoorden zijn. Waar vinden we nu de oudsten van de gemeente, als ze tenminste op de regelmatige manier worden aangesteld zoals we dat in de Schrift vinden? Eén ding is zeker heel duidelijk: de vergadering heeft ze niet aangesteld, en kon dat ook niet. Getuige het feit dat de apostel Titus daartoe op Kreta stuurde, of de specificaties met betrekking tot het ouderschap die aan Timotheüs in Efeze werden gegeven; waar, zoals we weten, al eerder ouderlingen waren aangesteld. Timotheüs, zelf een jongeman en geen ouderling, was daarvoor kennelijk ongeschikt, als er al sprake was van opvolging, als ouderlingen ouderlingen konden aanstellen.

De benoeming is duidelijker toegewezen aan Titus, zonder dat duidelijk gedacht is dat de vergaderingen zelf hen konden benoemen. In de geschiedenis van de Handelingen waren het de apostelen die dit deden; nog steeds niet de vergadering. We hebben duidelijk geen apostelen, en geen apostolische afgevaardigden, niemand die kan

bewijzen dat hij een opdracht heeft in zulke zaken. Ongetwijfeld kunnen we deze moeilijkheid vermijden als we er genoeg mee nemen alleen te denken aan hen die het vereiste karakter vervullen, zonder enige officiële benoeming; maar het is duidelijk dat we in dit geval slechts een gevolgtrekking van onszelf volgen, en niet het duidelijke woord van God hierover. Bovendien lijkt de zalving met olie in de naam van de Heer een aanspraak te zijn op een autoriteit die degenen van wie wij spreken als laatste zouden bevestigen. Ongetwijfeld wordt hier de nadruk gelegd op het ‘gebed des geloofs’ om de zieken te redden; en het gebed des geloofs mag bij ons zeker niet ontbreken.

We hoeven er niet aan te twifelen hoeveel we zouden winnen als we ons in deze zaken eenvoudiger en constant op de Heer zouden richten, en we kunnen niet anders dan denken aan het oude voorbeeld van iemand die niet naar de Heer zocht, maar naar de artsen, en stierf. Het gebruik van de middelen die ons ter beschikking staan, kan gemakkelijk worden misbruikt om deze weg van het geloof te verloochenen; en het zou zeker veel beter zijn om in elk geval de middelen weg te laten dan de Heer weg te laten. De duidelijke en eendrachtige erkenning van onze afhankelijkheid van Hem is in al deze gevallen van ons vereist, en wij lijden verlies als God niet wordt erkend; maar daarvoor kunnen geen ouderlingen of zalving nodig zijn, en het voorschrift van deze dingen maakt duidelijk dat hier iets meer wordt bedoeld dan alleen het gebed van het geloof. Toch is er geen verbod op middelen, als er geen voorschrift van is; en in Gods gewone manier van werken werkt Hij zeker door hen.

Hij zou ons te allen tijde kunnen onderhouden zonder voedsel, maar wij verwachten niet dat Hij dit doet, hoewel het voedsel niets oplevert, tenzij het de Heer behaagt het te gebruiken. Wij kunnen niet anders dan ons op deze wijze het voorschrijven van een beetje wijn aan Timotheüs herinneren, terwijl hij zich tegelijkertijd midden in een vergadering bevond die haar regelmatig aangestelde oudsten had. Laten we ons herinneren hoe God in het begin van het jodendom behaagde om op een duidelijke manier wonderbaarlijk te handelen; en in het begin van het christendom in Jeruzalem vinden we dezelfde tekenen en wonderen die het Woord begeleiden. Dit was een zeer geschikt getuigenis voor de nieuwe leer die werd gepubliceerd, een getuigenis dat ook bij onze Heer door de Joden werd erkend als datgene wat een nieuwe leer moest vestigen (Mark. 1:27). Het afnemen van alle wonderbaarlijke krachten wanneer het getuigenis eenmaal gevestigd is, is duidelijk en kan niet worden ontkend.

Men kan het toeschrijven, zoals men het toeschrijft, aan een gebrek aan geloof bij de christenen; maar met betrekking tot zulke dingen mag men zeker verwachten dat het geloof evenzeer tot uiting komt als in andere dingen. In feite zouden het dingen zijn waar men het meest aan vasthoudt, vanwege het duidelijke voordeel en de machtsvertoon daarin. Aan de andere kant zou het heersende verderf, die, ongeacht onze eigen individuele opvattingen over de waarheid, niet anders kan worden erkend, het natuurlijk minder gepast maken dat de zo falende Gemeente haar ornamenten nog zou behouden; maar de reden voor het verval van de wonderen is duidelijk anders dan dit. In de geschiedenis van de Handelingen vinden we een schijnbare afwezigheid van zulke dingen, waar bijvoorbeeld, zoals in Berea, mannen werden ingezet met het Woord zelf om de leer daaraan te

toetsen. Hoewel in het algemeen, zoals de Heer beloofde, in het begin wonderbare tekenen volgden op hen die geloofden, was dit zelfs toen nooit universeel waar. Het kon niet worden aangevoerd als het noodzakelijke kenmerk van christelijk geloof. ‘Zijn alle werkers van wonderen?’ zegt de apostel; en de vraag op zich veronderstelt een negatief antwoord.

Dus, als het een hele vergadering ontbrak, was er geen noodzakelijk falen, en hoeft er in dit geval geen teleurstelling te zijn; terwijl in Korinthe hun ‘achterblijven in geen enkele gave’ geen noodzakelijk bewijs was van een juiste staat van de ziel. Het lijkt zelfs, zou men zeggen, een vanzelfsprekendheid dat God nooit bedoeld heeft dat ons dagelijks leven vol manifeste wonderen zou zijn. Hij wilde nooit op die manier de waarheid aantonen. Hij laat het liever over aan zijn eigen inherente en geestelijke kracht. De mens verlangt gemakkelijk naar wonderen; maar het hele geslacht in de woestijn, waarvan het voortdurend getuige was, kwam toch om vanwege hun ongelof. De wonderen bewerken geen geloof, hoewel zij de aandacht kunnen en willen wekken voor datgene wat God voorstelt als een voorwerp van geloof; maar aan hen die in Christus geloofden, toen zij de wonderen zagen, verbond Hij Zich niet (Joh. 2:23-25).

In alle opzichten zou het vandaag de dag duidelijk moeten zijn dat wat onder de mensen doorgaans voor zulke dingen geldt, niet langer het kenmerk is van het ware geloof of van de waarheid zelf die het geloof oproept. Precies dezelfde dingen kunnen worden gedaan door hen die de christelijke grondbeginselen ontkennen als door hen die ze belijden; en waar is dan het bewijs? In de tegenwoordige tijd is er geen enkele man te vinden die gebroken botten zonder operatie kan

bijstellen. Als God wilde laten zien wat Hij deed, denken wij dan dat een gebroken bot Hem meer moeite zou kosten dan wat dan ook?

Bovendien wordt over de tekenen en wonderen van de tijd van het einde gesproken, die eerder een bewijs zijn voor valsheid dan voor waarheid, voor Antichrist dan voor Christus; en er zullen nog tekenen en wonderen worden verricht, die, zoals de Heer heeft gezegd, zelfs de uitverkorenen zouden misleiden, als dat mogelijk was. Wij kunnen dus gemakkelijk begrijpen (en vooral in een brief als de onderhavige - een brief aan dat volk aan wie God vroeger door tekenen en wonderen had getuigd, en dat Hij nu aan hen wilde herhalen, als bewijs dat Christus in niets achter Mozes stond) hoe wij een dergelijke verwijzing kunnen vinden naar machten die zich met de oudsten van de christelijke vergadering zouden kunnen verbinden, en toch begrijpen waarom Jakobus ons als het ware in het ongewisse laat hoe wij deze dingen op onszelf moeten toepassen.

Wij kunnen nooit verkeerd geloven dat het gebed van het geloof nog steeds de kracht is die de zieken zal redden, of er nu middelen worden gebruikt of niet; maar het gebruik van middelen lijkt in het algemeen eerder in overeenstemming met de gedachten van de Heer dan ertegen. Zijn gewone weg is te werken door middel van datgene wat Hij zelf heeft verordend, en er zijn duidelijk kruiden voor de genezing van mensen. Alleen al de aanwezigheid van zulke krachten is het bewijs dat de Heer ze heeft gegeven; en als Hij ze heeft gegeven, is het voor ons. Het geloof kan Hem hierin erkennen, maar ook volmaakt gelukkig zijn in het vertrouwen in Hem, los van elke overweging hieromtrent. Het verbod ervan, als God het ontworpen had, zou ons zeker geleverd worden.

Bovendien heeft God nooit bedoeld dat de dingen als het ware absoluut in de handen van de mens zouden worden overgelaten, ook al was het de hand van het geloof, zoals de leerstellingen veronderstellen. Het gebed van het geloof kan datgene zijn wat de zieken redt, en toch betekent dat nog lang niet dat we in elk geval een geloof kunnen vinden dat dat zou moeten doen. God heeft Zijn eigen wil en Zijn eigen weg; en hoewel we er altijd op kunnen rekenen dat Hij de ziel die naar Hem kijkt zal antwoorden, weten we niet altijd de weg van Zijn antwoord. De apostel bidt dat de doorn in het vlees van hem mag wijken, maar dat gebeurde niet. God maakte er een grotere zegen van. Dat was een antwoord op het gebed, maar het was niet zo'n antwoord als mensen gewoonlijk rekenen.

Kan iemand veronderstellen dat onder christenen, als alles absoluut in orde was, de zieken altijd zouden opstaan, dat de dood nauwelijks zou voorkomen, behalve in de uiterste ouderdom? We kunnen ons zulke fantasieën voorstellen, maar het zijn fantasieën en niets anders. Toch is het duidelijk dat hier een beroep op God wordt gedaan dat we altijd terecht doen, en waarvan we altijd een antwoord mogen verwachten in de goedheid van Hem tot wie we ons richten. Meer nog, de Heer kan een duidelijk licht geven over Zijn gedachten, dat ons in staat stelt, wat dan ook, met zekerheid te vragen, zonder de mogelijkheid van ontkenning. Als we daarvoor dicht genoeg bij God zijn, hebben we inderdaad reden om dankbaar te zijn; maar we kunnen er beter nederig over zijn en er heel zeker van zijn dat we het hebben voordat we het opeisen.

De apostel voegt hier met betrekking tot een zeer mogelijk geval, dat de bedoelde ziekte het gevolg zou kunnen zijn van de zonde zelf - dat

als hij iemand is die de zonde heeft begaan, deze hem vergeven zal worden. Hier is een geval waarin het duidelijk is dat een beroep op God van de grootste noodzaak is. Maar we kunnen er volkomen zeker van zijn dat het ook hier niet in de wil van anderen kon liggen om dit veilig te stellen, maar dat er in de ontvanger van deze vergeving de toestand van de ziel moet zijn waarin God deze kan schenken.

De apostel voegt er een meer algemene vermaning aan toe, waarover geen probleem bestaat: 'Belijdt daarom uw zonden aan elkaar en bidt voor elkaar, opdat gij genezen wordt. Voor de toepassing hiervan is echter nog wijsheid nodig. De belijdenis van de zonde zelf kan worden bekeken, zoals men zo vaak kijkt naar de belijdenis aan een priester, alsof het alleen als belijdenis iets teweegbrengt. Afgezien van de erkende noodzaak om aan een ander datgene te belijden waarin wij hem onrecht hebben aangedaan, kunnen er gevallen zijn, en die zijn er ongetwijfeld, waarin het goed zou zijn voor iemand die gebukt gaat onder het gevoel van onrechtvaardigheid, om zich te ontlasten en de hulp te vinden van het gebed van een ander. Het aanvaarden van de vernedering ervan kan op zichzelf goed zijn; maar aan de andere kant is er geen algemene regel zonder uitzonderingen; of, beter gezegd, er is geen beginsel dat niet met wijsheid moet worden toegepast. Niets zal de noodzaak daarvan wegnemen.

Maar de apostel gaat hier dieper in op de waarde van het gebed. 'De vurige smeebeden van de rechtvaardige', zegt hij, 'baten veel.' Het is duidelijk dat 'de rechtvaardige' hier iemand is die zo eenvoudig, uit en voor God is, dat niets het vertrouwen in Hem, dat dit veronderstelt, in de weg staat. Elia wordt hier als voorbeeld aangehaald, een man die voor God stond toen heel Israël van Hem afweek; maar, zoals

hij hier opmerkt, een man met dezelfde hartstochten als wijzelf - merkt het duidelijk op ter bemoediging. Wij zijn geneigd om van zulke mannen uitzonderingen te maken om ons te verontschuldigen, helaas, zelfs van de zegen die hun ten deel viel als gevolg van wat zij waren. Zijn zwakheden worden ons bekend gemaakt in het verslag van zijn geloof, maar de man Gods was in hem het meest verheven. Zo was het voor de eer van God dat 'hij vurig bad dat het niet mocht regenen;' niet om enig ander doel van hemzelf te dienen dan dit; en zulke gebeden zijn van het soort dat wijsheid in zich draagt, en antwoorden verzekert. Zo bad hij, en het regende niet op de aarde gedurende drie jaar en zes maanden; en opnieuw bad hij, en de hemel gaf regen en de aarde bracht haar vrucht voort. De kracht van het gebed kan nooit worden gescheiden van het karakter van degene die bidt, hoewel God medelijdend is, en ieder mens in zijn uiterste nood kan horen; dat is waar, maar dat is niet het gebed dat hier is opgetekend, of het gebed waarvan wij werkelijk kunnen zeggen dat het kracht in zich heeft.

3. De apostel sluit af met een woord van vermaning en bemoediging: 'Mijn broeders, indien iemand onder u van de waarheid afdwaalt, en iemand hem herstelt, laat hem dan weten dat wie een zondaar van de dwaling van zijn weg afkeert, een ziel van de dood zal redden en een veelheid van zonden zal bedekken.' Het is het herstel van een gelovige, die echter van God is afgedwaald, dat hier wordt bedoeld. Het woord dat in onze gewone versie wordt gebruikt, 'een hem bekeren', doet ons natuurlijk denken aan wat wij nu gewoonlijk bekering noemen. Maar de Heer spreekt, zoals we weten, over Petrus' bekering toen ook hij van de waarheid was afgedwaald, en de genade van de Heer hem terugbracht. In de taal van Jakobus, zo niet in de

brief aan de Hebreëën, kan een bekeerd mens nog steeds een zondaar zijn; en, zoals we weten, betekent de redding van een ziel van de dood niet noodzakelijkerwijs een redding van de eeuwige dood, maar van dat oordeel van God dat we in Korinthe hebben gezien, waar velen onder hen zwak en ziek waren, en velen sliepen. Op deze wijze zou een veelheid van zonden worden bedekt, niet alleen door de liefde die individueel de zonden bedekt, waarover wij elders lezen, maar door de arbeid van die liefde voor het herstel van een ziel, hetgeen de zekere weg is, in de regering van God over Zijn volk, om een veelheid van zonden te bedekken.

Bijlagen

Bron

4-2 James. The Notes from the Numerical Bible. 4 The Catholic Epistles

Publishers: Loizeaux Brothers, 1 East 13th Street, New York. The Bible Truth Press, New York.

https://www.stempublishing.com/authors/FW_Grant/Numerical_Bible/

Vertaald met www.DeepL.com/Translator door Adrie Straver (2023).

Enkele vertaalcorrecties door: Adrie Straver / Jan Paul Spoor

Volgorde en indeling van de Bijbelboeken

Het Oude Testament

1. DE WET

1. Genesis
2. Exodus
3. Leviticus
4. Numeri
5. Deuteronomium

2. DE HISTORISCHE BOEKEN

1. Jozua
2. Richteren
Ruth
3. Koningen
Eerste boek (Samuel)
Tweede boek (Koningen)
4. Gevangenschap boeken
Ezra
Nehemia
Esther
5. Kronieken

3. DE PROFETEN

1. Jesaja
2. Jeremia
Klaagliederen
3. Ezechiël
4. Daniel
5. De kleine Profeten
  1. *Hosea; Amos; Micha*
  2. *Joel; Obadja; Jona*
  3. *Nahum; Habakkuk; Zefanja*
  4. *Haggai; Zacharia; Maleachi*

4. DE PSALM BOEKEN

1. De Psalmen
2. Job
3. Hooglied
4. Prediker
5. Spreuken

Het Nieuwe Testament

1. DE EVANGELIEËN

1. { Mattheüs
   { Markus
   { Lukas
2. Johannes

2. DE HANDELINGEN

3. DE BRIEVEN VAN PAULUS

- { Romeinen
   { Galaten
1. { Efeziërs
   { Kolossenzen
   { *Filemon*
   { Filippenzen

   { Thessalonicenzen
   { *Eerste brief*
   { *Tweede brief*
   { Korinthiërs
   { *Eerste brief*
2. { *Tweede brief*
   { Hebrëëën
   { Timotheüs
   { *Eerste brief*
   { *Tweede brief*
   { Titus

4. DE ALGEMENE BRIEVEN

1. Petrus
Eerste brief
Tweede brief
2. Jakobus
3. Johannes
Eerste brief
Tweede brief
Derde brief
4. Judas

5. OPENBARING

Betekenis van de cijfers

De reden voor de betekenis moet worden gezocht in eerdere delen, met name in

Bijlage II. in het boek over de Psalmen.

- 1** Eenzaamheid, singulariteit, uniciteit; eenzaamheid, onvruchtbaarheid. Toereikendheid, macht, onafhankelijkheid, trots, rebellie. Identiteit, onveranderlijkheid, consistentie, eeuwigheid, waarheid, kennis.
- Eenheid* Eenheid, eenheid, harmonie, gelijkmoedigheid, integriteit, rechtschapenheid, gehoorzaamheid, overeenstemming, vrede.
- Voorrang* Suprematie, leiderschap, heerschappij; begin, oorzaak, gelegenheid, bron, stichting, grond, pleidooi.
- Combinaties van betekenissen* Leven, persoonlijkheid, wil. Keuze, verkiezing. Genade. God, Almachtig, Eeuwig, Jahweh, Vader.
- 2**
- Relatie* Hulp, ondersteuning, bevestiging, zekerheid, competente getuigenis. Detachering, behoud, bevrijding, redding. Dienst. Toevoeging, toename, groei; vooruitgang, beweging, activiteit. Gehechtheid, liefde, verlangen, gebed. Vereniging, partnerschap, gemeenschap.
- Tweede* Afhankelijkheid, geloof. Minderwaardigheid, nederigheid, vernedering, onderwerping.
- Vershil* Diversiteit, contrast; tegenstrijdigheid, oppositie, conflict, vijandschap. Dubbelzinnigheid, dubbelhartigheid, bedrog.
- Deling* Scheiding, analyse, differentiatie, onderscheidingsvermogen; oordeel, wijsheid; zicht. Verval, dood, ontbinding. Christus, tweede persoon, God en mens, tweede mens, woord van God, getuige, Verlosser, Dienaar. Kruis. Ziel. Vrouw.
- 3**
- Drie dimensies* Stevigheid; werkelijkheid, verwerkelijk, vervulling, volheid; manifestatie. Heiligdom; glorie, lof. Naam.
- Drie rechte lijnen omsluiten een ruimte* Apart zetten voor een doel; specialisatie, heiliging, heiligheid; transformatie. Woonplaats, bezit, deel. Huwelijk. Verbod.

<i>De derde lijn van een driehoek keert terug naar de eerste</i>	Opstanding; terugkeer, opwekking, herstel; reproductie. Geest.
4	Toegeeflijkheid, zwakte; zachtmoedigheid, barmhartigheid. Falen, testen; ervaring; vergankelijkheid, verandering. Schepsel, aarde, wandel op aarde, wereld.
5	God in de regering; capaciteit, verantwoordelijkheid, oefening, weg en einde; voorwaarden. Zwak met de Sterke; Mens met God; Immanuël.
6	Manifestatie van de volheid van het kwaad. Werkweek; limiet, discipline; meesterschap, overwinnen.
7	Volledigheid, perfectie; rust.
8	Nieuw in tegenstelling tot het oude.
10	Gewoon 5 maal 2
12	De duidelijke heerschappij van God.